

هشدار خستویی به تکرار کاپیتولاسیون در ایران در گفت‌وگو با «شرق»:

این بار استثمار با قیافه یک بانکدار می‌آید

بانک‌ها هر ساله تجدید می‌شدند حالا انتظار شاگرد اولی از آنها دارند

عکس: امیر جدیدی شرق

می‌خواهند، انجام دهند و جالب است این‌گونه هم می‌شود. اینجاست که می‌گویند چون نیک نظر کرد، پر خویش در آن دید، گفتا ز که نالیم که از ماست که برماست.

❧ چرا مدیران بانک‌ها و شرکت می‌خواهند صورت‌های مالی آنها گندزدایی شود؟

هر شرکتی که سود می‌سازد، چنین چیزی را از حساب‌رسان می‌خواهد. ❧ پس می‌توان گفت صورت‌های مالی بانک‌ها و شرکت‌ها دستکاری شده است؟

نمی‌توانم بگویم دستکاری شده؛ مدیران این‌طور می‌خواهند. بستگی به مقاومت حساب‌رسان دارد. بسیاری از حساب‌رسان تن به چنین پدیده‌ای نمی‌دهند که خواسته‌های آنها را برآورده کنند. در نتیجه کارشان را از دست می‌دهند، زیاد نمی‌توانند کار کنند و روزگار خوشی ندارند. البته عده کمی هستند که تن به خواسته‌های مدیران می‌دهند.

❧ الان چند درصد از صورت‌های مالی دچار گندزدایی و لکه‌بری شده است؟

نمی‌توانید جواب این سؤال را پیدا کنید. چون اثبات خیلی از مسائل سخت است. مثلاً در ارزیابی دارایی‌های یک بانک، به این مسئله برخورد می‌کنیم که

زهرأ مه‌دور: «یونان را از یاد ببریم»... آن وقت دیگر نه به بانک‌ها حمله می‌کنیم و نه مدام با سنگ و چوب به سر آنها می‌زنیم. سقوط آزاد ما در نبود بانک است و بس. پس پایمان را از روی خرخره بانک‌ها برداریم چون راه توبه برای بانک‌ها بسته نیست. این تنها بخشی از هشدارهای هوشنگ خستویی، رئیس شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران است که حالا از روزگار ناخوش حساب‌رسی در ایران به گله افتاده است. روزگاری که در آن مدیران بانک‌ها و شرکت‌ها از حساب‌رسان می‌خواهند صورت‌های مالی را گندزدایی و لکه‌بری کنند و این‌گونه است که دندان روی جگر می‌گذارند. اما او با تمام این اوضاع و احوالات و کيفرهای سخت برای حساب‌رسان، خواستار قضاوت حرفه‌ای درباره عملکرد بانک‌ها در ایران است. از بروز کاپیتولاسیون و استثمار هم واهمه دارد و به همین دلیل است که هشدارگونه می‌گوید: روزگاری استثمار را در کت قرمز می‌دیدیم که سواحل خلیج فارس را با کشتی به توپ می‌بست، اما الان دیگر استثمار با توپ و کشتی جنگی نمی‌آید، با قیافه نورانی یک بانکدار می‌آید.

❧ آقای خستویی، هم‌اکنون بحث بر سر صورت‌های مالی بانک‌ها و شرکت‌هاست و کار به جایی رسیده است که مقوله حساب‌رسی هم مورد توجه قرار گرفته است.

متأسفانه در این دوران «حساب‌رسی» هم کمی از اصالت خود فاصله گرفته و به‌لحاظ محتوایی تغییرات موردنیاز را به جامعه نمی‌دهد. به‌تازگی حساب‌رسی به زانده‌ای تبدیل شده است؛ مثل این می‌ماند که یک چیز اضافی است. هم‌اکنون حساب‌رسی وجود دارد اما اثربخشی آن را نمی‌توان دید. در اقتصادی که بیش از ۶۰ درصد آن دولتی است، حساب‌رسی زائد است؛ یعنی فقط طبق قوانین باید وجود داشته باشد. این وضعیت حساب‌رسی، من را یاد دکا،الملک فروغی، نخست‌وزیر سال ۱۳۲۰، می‌اندازد که وقتی به او گفتند شوروی و انگلیس از شمال به جنوب به ایران حمله کردند، تنها گفت: می‌آیند و می‌روند، به کسی کاری ندارند. حالا حساب‌رسی ما به جایی رسیده که در زمانی که برای شرکت‌ها گزارش حساب‌رسی نوشته می‌شود، مدام در گوش ما می‌خوانند که چه چیزی را کجا بنویسیم، یکی نیست که به آنها بگوید مگر ما حساب‌رسان به شما می‌گوییم که چطور فولاد تهیه کنید که حالا شما به ما می‌گویید چطور گزارش بنویسیم؟ حساب‌رسان براساس ابزارهای موجود و درک و تحلیل خود به گزارش‌ها اعتبار می‌بخشد ولی الان مدیران از ما حساب‌رسان می‌خواهند که صورت‌های مالی و گزارش‌هایشان را گندزدایی و ضدعفونی کنیم و لکه‌بر باشیم.

❧ عمدتاً چطور مدیرانی از حساب‌رسان درخواست گندزدایی صورت‌های مالی خود را دارند؟

بخش زیادی از مدیران، درحالی‌که حتی بانک مرکزی هم به‌عنوان نهاد ناظر می‌تواند دستور بدهد ولی نمی‌تواند به ما بگوید چه چیزی را در گزارش‌های خود بنویسیم.

❧ فقط در ایران از حساب‌رسان می‌خواهند صورت‌های مالی را لکه‌بری و گندزدایی کنند یا در دنیا هم این وضعیت حاکم است؟

در ایران خیلی بیشتر از دنیا این اتفاق حاکم است. تمایل شرکت‌ها بر این است که حساب‌رسی داشته باشند که بی‌چون‌وچرا هر کاری که از آنها

نگاه

رئیس اتحادیه مشاوران املاک:

قیمت‌ها در بازار مسکن به ثبات رسیده‌اند

● شرق: ثبات قیمت در حوزه مسکن به وضعیتی رسیده است که اگر کسی امروز خانه خود را بفروشد، می‌تواند مطمئن باشد که چند ماه دیگر حداقل می‌تواند خانه‌ای مانند خانه خود بخرد. رئیس اتحادیه مشاوران املاک در نشست خبری دیروز خود گفت: قیمت مسکن در حال حاضر به قیمت واقعی خود نزدیک شده است و ظرفیتی برای افزایش قیمت مسکن در شش ماه باقی‌مانده از سال نمی‌بینیم. حسام عقابلی افزود: خیز خروج از رکود مسکن برداشته شده است و با سرعت ملایمی پیش می‌رود و از آنجایی‌که حدود ۲۰۰ صنعت و هزارو ۲۰۰ شغل به صنعت ساختمان وابسته‌اند، خروج پخش مسکن از رکود می‌تواند باعث رونق در کلیه سطوح اقتصادی کشور شود. وی ادامه داد: البته خروج از رکود و رونق‌گرفتن بخش مسکن، به معنای افزایش قیمت نیست؛ چراکه تورم نسبت به سال ۱۳۹۱ کاهش داشته است و افزایش قیمت در بازار مسکن را پیش‌بینی نمی‌کنیم. وی گفت: ثبات قیمت در حوزه مسکن به وضعیتی رسیده است که اگر کسی امروز خانه خود را بفروشد، می‌تواند مطمئن باشد که چند ماه دیگر حداقل می‌تواند خانه‌ای مانند خانه خود بخرد؛ از این‌رو هیچ نگرانی‌ای بابت خرید خانه جدید وجود نخواهند داشت، چراکه در چند ماه آینده قیمت‌ها بالا نخواهد رفت. رئیس اتحادیه مشاوران املاک، افزود: برخی از موجران می‌خواهند با توجه به نرخ سود بانکی و تورم، اجاره‌بها را افزایش دهند که قابل‌قبول نیست؛ چراکه اجاره‌بها وابسته به قیمت مسکن است و قیمت مسکن نسبت به سال ۱۳۹۳ افزایش نیافته است. عقابلی افزایش نرخ رشد اجاره‌بها را در تابستان امسال، نسبت به تابستان ۱۳۹۳، حدود ۱۰ درصد عنوان کرد و گفت: ممکن است رشد‌های بیش از این میزان هم وجود داشته باشد، اما احتمالاً این افزایش‌ها نسبت به سال ۹۳ نبوده است؛ بلکه مستاجر اجاره را به نرخ سال ۹۱ یا ۹۲ می‌پرداخته و امسال موجر اجاره‌بها را ۳۰ یا ۵۰ درصد افزایش داده است. وی پیش‌بینی کرد: ممکن است با توجه به نزدیک‌شدن فصل پاییز و کاهش جابه‌جایی‌ها، در بازار رهن و اجاره شاهد کاهش حجم معاملات و متعاقباً کاهش نرخ اجاره‌بها باشیم.

گذر

زنگنه در حاشیه دیدار با وزیر کار مکزیک

ایران از هر اقدامی برای بهبود وضع بازار نفت استقبال می‌کند

● ایرنا: وزیر نفت گفت: جمهوری اسلامی ایران، از هر اقدامی برای بهبود وضع بازار نفت و خروج از شرایط کنونی حمایت و استقبال می‌کند. بیژن زنگنه، صبح روز سه‌شنبه، پس از دیدار با آلفونسو ناورته پریدا، وزیرکار و رفاه اجتماعی مکزیک، در جمع خبرنگاران درباره تلاش‌ها و پیشنه‌هاد اخیر ونزوئلا برای هماهنگی بین کشورهای عضو و غیرعضو اوپک برای برگزاری نشست سران این سازمان، با هدف ثبات بازار نفت، بیان کرد: ایران از هر اقدامی برای بهبود وضع بازار نفت و خروج از شرایط کنونی حمایت و استقبال می‌کند. وی درباره برنامه افزایش تولید نفت و گاز از میدان‌های مستقل و مشترک نیز تصریح کرد: برای تولید نفت و گاز از همه میدان‌ها، برنامه‌ریزی شده است؛ به‌ویژه برای افزایش تولید گاز که برنامه‌ریزی آن به صورت ماهانه انجام شده است. وزیر نفت، به افزایش تولید نفت بلافاصله بعد از لغو تحریم‌ها اشاره کرد و گفت: در صورت لغو تحریم‌ها در آبان که ممکن است فرض خوشبینانه‌ای باشد، تولید نفت ایران بلافاصله ۵۰۰ هزار بشکه در روز افزایش پیدا می‌کند. به گفته وی، پس از افزایش این میزان تولید، با انجام بعضی اقدامات در تأسیسات سطح‌الارضی و چاه‌ها، تولید نفت ایران ظرف پنج تا شش ماه پس از لغو تحریم‌ها، ۵۰۰ هزار بشکه دیگر افزایش پیدا خواهد کرد و به میزان پیش از تحریم‌ها خواهد رسید. وزیر نفت درباره محور مذاکره با وزیر کار مکزیک با اشاره به اینکه در بخش نفت بین ایران و مکزیک مشابَهت‌های زیادی وجود دارد و آنها دارای شرکت ملی نفت قوی هستند، تصریح کرد: شرکت‌های مکزیکی در آب‌های عمیق فعالیت خوبی دارند و پیشرفت خوبی را تجربه کرده‌اند. وی از علاقه ایران برای احیای فعالیت با شرکت‌های مکزیک که قبل از اعمال تحریم‌ها درچه آن باز شده بود، خبر داد و درباره اینکه پیش از اعمال تحریم‌ها دو کشور در چه زمینه‌های با یکدیگر همکاری داشتند، تصریح کرد: هیچ قرارداد عملیاتی با مکزیک نداشتیم؛ اما در زمینه اکتشاف، ارتباطات و فناوری با این کشور مذاکره و گفت‌وگوهایی انجام شده و یادداشت تفاهم امضا کرده‌ایم.

طبق تمامی مستندات شعبه‌ای به میزان شش میلیارد تومان خریداری شده؛ حتی رسید فروشنده هم بر مبنای شش میلیارد تومان است. این درحالی است که آن شعبه در اصل به میزان چهار میلیارد تومان خریداری شده. حالا چطور می‌توان آن را اثبات کرد؟ در این صورت حسابداران رسمی هم دچار اشکال می‌شوند. با اینکه در خیلی از موارد باید از حساب‌رسان نظرخواهی کنند ولی متأسفانه حساب‌رسان را در محاسبات خود نمی‌آورند، مثلاً اگر در اینجا زور اداره ثبت بیشتر باشد، می‌گویند که حساب‌رسان باید زیر گزارش‌های مجامع را هم امضا کنند. اگر حساب‌رسان گزارش مجامع شرکت‌ها را تأیید و امضا نکنند، صورت‌جلسات ثبت نمی‌شود. به همین خاطر است که شرکت‌ها هم به حساب‌رسان می‌گویند نان ما را نبرید، گزارش‌ها را امضا کنید. اما دفعه دیگر پیش خودشان می‌گویند که چرا باید گزارش‌هایمان را به حساب‌رسان سخت‌گیر بدهیم تا گرفتار شویم. همه اینها منبعث از اینجاست که دموکراتیک عمل شود تا هرکس که اختیار دارد، پاسخ‌گو باشد و چه نیکو است جامعه هم از حساب‌رسان خود در چنین مواردی پشتیبانی کند.

❧ و با این وضعیت الان حال روز حساب‌رسان چطور است؟

دندان روی جگر می‌گذارند؛ یا کمتر کار قبول می‌کنند یا اینکه بسیار آزرده‌اند.

❧ پس سخت می‌گذرد؟

سخت می‌گذرد، چون حساب‌رسی پرمخاطره است و زمانی که بناست کيفر بدهند، اول از همه حساب‌رسان را کيفر می‌دهند. این درحالی است که حساب‌رسان تنها اعتبار نسبی به گزارشات و صورت‌های مالی می‌دهند نه اعتبار مطلق. حدود هفت درصد از حجم کل معاملات تجاری دنیا، آلوده به فساد است اما حساب‌رسان برای این حساب‌رسی نمی‌کنند که دزد بگیرند بلکه صرفاً اطمینان خاطری به استفاده‌کننده از گزارشات مالی می‌دهند. پس در چنین فضای باید فکری برای حساب‌رسی کنیم و به آن قدرت بدهیم. به قول آقای قریب از نان، اسلحه نسازیم. حالا در این میان عده‌ای سعی دارند که نیامده به جایگاهی برسند ولی به مسیر نگاه نمی‌کنند، به همین دلیل من در جایی خطاب به برخی گفتم که چگونه می‌توانیم به تاول‌های کف پاهایمان بگویم که تمام مسیر طی شده اشتباه بوده است. امروزه به کسانی که توانایی پرواز ندارند، بال پروانه داده شده است.

❧ منظورتان حساب‌رسان است؟

بله. به عده‌ای از حساب‌رسان بال‌وپر ببخود داده شده و حالا خودمان در رنج و عذابیم. مسئولیت ما صرفاً مالی نیست بلکه حساب‌رسان مسئولیت اجتماعی هم دارند. آنهایی که می‌خواهند سهام خریداری کنند، به دیدگاه و نظر حساب‌رسان سهام می‌خرند. اگر ما دروغ بگوییم، به آن سپرده‌گذار خرد و سهامدار خیانت کرده‌ایم.

❧ در دوره فعلی، بانک‌ها به بزرگ‌دوزک‌کردن صورت‌های مالی خود متهم شدند. تا جایی که حتی بانک مرکزی برای شفافیت بیشتر صورت‌های مالی اجازه برگزاری مجامع را هم نداده و مجامع به تأخیر افتاد. اغلب به سودسازی و دستکاری و شناسایی و توزیع سودهای موهوم و واهی متهم شدند. وضعیت چطور است؟

ادامه در صفحه ۱۵

اثر شماره یک موسیقی کلاسیک جهان

کنسرت بزرگ ناگفته

حافظ ناظری و شهرام ناظری

آمهرماه ۹۴، تالار بزرگ کشور

خرید اینترنتی

www.84200.ir

تفصیل شد